

10 faktų apie panaudotų tepalų keliamą pavojų

Panaudoti tepalai - skaudus smūgis tiek gamtai, tiek žmogui. Kasmet milijonai litrų panaudotų tepalų teršia dirvožemį, kenkia vandens kokybei bei žmonių sveikatai.

Kasmet pasaulyje sunaudojama apie 44,5 milijardai litrų tepalų. Tai sudarytų maždaug 20 000 Olimpinių plaukimo baseinų!!!

Koks yra panaudotų tepalų likimas?

- 1,6 mlrd. litrų prarandama naudojimo metu (išteka iš automobilių ant kelio, sudega variklyje ir t.t.)
- 7,34 mlrd. litrų išmetama nesilaikant taisyklių (dažniausiai pateka į dirvožemį arba su lietaus vandeniu nuplaunama į vandens telkinius)
- Ir tik 1,56 mlrd. litrų utilizuojama tinkamai.

Faktai

- ▶ Kas maždaug 100 dienų visame pasaulyje į gamtą patenka apie 10mlrd. litrų panaudotų tepalų. Taip kas 100 dienų pasaulį užlieja tiek tepalų, kiek vandens yra maždaug 4000 Olimpinių plaukimo baseinų. [1]
- ▶ Per metus vien tik JAV apie 760 milijonų litrų panaudotos alyvos išmėtama į šiukšlių dėžes, išpilama ant žemės arba į kanalizacijos vamzdžius. Ši alyva galiausiai patenka į artimiausius vandens telkinius, kur panaudotus tepalus nuneša tirpstantis sniegas arba lietaus vanduo. [2]
- ▶ Litras panaudotos alyvos plėvele uždengia maždaug hektarą vandens telkinio paviršiaus. Taip keliama grėsmė vandens gyvūnijai ir augalija. Alyva ant vandens paviršiaus blokuoja saulės šviesą ir sutrikdo fotosintezės procesą, reikalingą deguonies išskyrimui vandenyje. Beveik pusė pasaulio nykstančių gyvūnų ir augalų rūšių priklauso nuo vandens, todėl gerinant ir apsaugant vandens kokybę galima apsaugoti nykstančias rūšis. [3]
- ▶ Panaudota alyva kenkia augalams. Ji ne tik užteršti vandens atsargas, bet ir dirvožemį bei nuodija pačius augalus. 1 l panaudotos alyvos užteršia maždaug 4200 kvadratinį metrų dirvožemio. Tarša išliek dešimtmečiams. [4]

Faktai

- ▶ Litras alyvos užteršia milijoną litrų geriamo vandens. [5]
- ▶ Alyvos atliekose galima rasti beveik trečdalį Mendelejevo lentelės elementų. Sunkiųjų elementų žalingas poveikis žmonių sveikatai išryškėja tik po kurio laiko. [6]
- ▶ Viena mašina vidutiniškai per metus į aplinką išskiria apie 7,5 litro alyvos. Pusė šio kiekio utilizuojama netinkamai. [6]
- ▶ Per metus beveik 142 milijonai litrų alyvos išmetama į sąvartynus kartu su ištuštintais alyvos buteliais, kuriuose lieka alyvos pėdsakų. [6]
- ▶ Per metus Europoje sunaudojama apie 2,4 milijardus litrų tepalų. Pusė šio kiekio tampa panaudotais tepalais, kuriuos reikia utilizuoti. [7]

Gyventojus, turinčius alyvų atliekų rekomenduojame kreiptis į savivaldybėms priklausančias stambiagabaričių atliekų aikšteles ir ten palikti. Tik prieš kreipiantis būtina pasidomėti, kokias tiksliai atliekas priima atitinkama stambiagabaričių atliekų aikštelė. Panaudotą alyvą taip pat galima palikti transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančiose įmonėse, jeigu asmuo naudojasi šių įmonių paslaugomis, tvarkydamas savo transporto priemonę.

Autogamintojų ir importuotojų asociacija iš gyventojų alyvų atliekas surenka organizuojamų akcijų metu. Sekite mūsų asociacijos naujienas www.agia.lt - ir sužinokite kur kokiame mieste organizuojame atliekų surinkimo akcijas arba kreipkitės info@agia.lt

Šaltiniai

- ▶ [1] Global Used Oil Material Balance, 2011 Kline & Co.
- ▶ [2] <https://archive.epa.gov/wastes/conserves/materials/usedoil/web/html/oil.html>
- ▶ [3] <http://www.allthewaytotheocean.com/about.facts.html>
- ▶ [4] <http://www.calrecycle.ca.gov/usedoil/facts.htm>
- ▶ [5] *Recycling Used Oil: What can you do?* U.S. Environmental Protection Agency, Office of Solid Waste and Emergency Response (OS-305), EPA/530-SW-89-039B, June 1989.
- ▶ [6] <http://biosynthetic.com/environmental>
- ▶ [7] http://ec.europa.eu/environment/waste/oil_index.htm